เราจะใช้ประโยชน์จากดินเค็มชายทะเลได้อย่างไร !? .... ตอนที่ 1 มารู้จักดินเค็มชายทะเล

ดินเค็มชายทะเล หมายถึง ดินที่มีปริมาณเกลือสูงมากพอที่จะทำอันตรายต่อพืชเศรษฐกิจที่จะนำไปปลูกในพื้นที่ จะพบบริเวณตามชายฝั่งทะเล ส่วนใหญ่ที่ยังมีน้ำทะเลขึ้นหรือท่วมถึงอยู่ ดินบริเวณนี้เป็นดินเหนียวมีความชื้นและความเค็มสูง พืชพรรณที่ขึ้นเป็นไม้ชายเลน ทนเค็มได้ดี เช่น แสม โกงกาง ลำพู เป็นต้น

ดินเค็มชายทะเล

แสม

โกงกาง

ลำพู

การฟื้นฟูแก้ไขปัญหาดินเค็มชายทะเล เป็นการปรับปรุงดินเค็มชายทะเลเพื่อการปลูกพืช ต้องใช้เวลานานและลงทุนสูง ควรพิจารณาใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด และมีขั้นตอนในการปรับปรุงพื้นที่ดินเค็ม ดังนี้

1. สร้างคันดินกั้นน้ำทะเล

ภาครัฐสนับสนุนการสร้างคันกั้นน้ำทะเล โดยทำคันดินสูงพ้นระดับน้ำทะเล และแข็งแรงที่จะป้องกันการรั่วซึมของน้ำ และมีประตูระบายน้ำควบคุมการปิด-เปิดตามการขึ้นลงของน้ำทะเลเพื่อป้องกันน้ำเค็มไหลเข้าพื้นที่ชั้นในสำหรับเกษตรกรที่ทำการเกษตร

คันดินกั้นน้ำทะเล

ประตูกั้นน้ำทะเลและระบายน้ำ

2. การขุดร่องระบายน้ำ

การขุดร่องระบายน้ำขนาดกว้าง 6-8 เมตร ลึก 1.5 เมตร ระบายน้ำที่ล้างเกลือออกจากดินเพื่อลดระดับความเค็มของดิน ซึ่งการล้างดินเป็นการนำน้ำจืดที่มีคุณภาพดี หรือน้ำฝนมาชะล้างเกลือออกจากดิน แล้วระบายออกจากพื้นที่ <u>การชะล้างดินในดินบนจะถูกล้างก่อน และค่อยๆไหลลงตามความลึก</u> ในกรณีที่ดินมีเกลือโซเดียมสูงๆ ควรใช้ยิปซัมตามค่าความต้องการยิปซัมของดินแล้วคลุกเคล้ากับดิน ร่วมกับการล้างดินด้วยน้ำจืดเพื่อทำให้ดินลดความแน่นทึบและชะเกลือออกจากแปลง

3. การคัดเลือกชนิดพืชทนเค็มมาปลูก

พืชผัก ที่เหมาะสมตามระดับความเค็ม		
เค็มน้อย	เค็มปานกลาง	เค็มมาก
ถั่วฝักยาว	บวบ	ผักโขม
ผักกาด	พริกยักษ์	มะเขือเทศ/คะน้า
คื่นฉ่าย	หอมใหญ่	ถั่วพุ่ม
แตงร้าน	ข้าวโพด	ผักบุ้งจีน
แตงไทย	ผักกวางตุ้ง	ฝรั่ง
พริกไทย	แค	พุทรา

4. การใช้วัสดุปรับปรุงดิน

การใช้วัสดุปรับปรุงดิน เช่น การใช้ปุ๋ยหมัก 3-5 ตันต่อไร่ ปุ๋ยคอก 2-4 ตันต่อไร่ และปลูกโสนอัฟริกันอัตราปลูก 5 กิโลกรัมต่อไร่ การใช้อินทรียวัตถุช่วยทำให้ดินไม่แน่นทึบ ดินอุ้มความชื้น ลดการระเหยของน้ำลดการพาเกลือจากดินชั้นล่างมาสะสมบนผิวดิน และเพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดิน

กลุ่มวิจัยและพัฒนาการจัดการดินเค็ม กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน 02-5614513